

## ΜΟΝΟΤΟΝΙΑ ΣΥΝΑΡΤΗΣΗΣ

<p>Av: <math>\left\{ \begin{array}{l} \text{(I) Η } f \text{ παραγωγίσιμη στο διάστημα } \Delta \\ \text{(II) } f'(x) &gt; 0 \text{ για κάθε σημείο εσωτερικό } x \text{ του διαστήματος } \Delta \end{array} \right\}</math></p> <p>Τότε η συνάρτηση <math>f</math> είναι γνησίως αύξουσα στο <math>\Delta</math> (<math>\Delta</math>=Διάστημα δηλ. ένα σύνολο της μορφής <math>[\alpha, \beta], [\alpha, \beta), (\alpha, \beta), (\alpha, \beta], (\alpha, +\infty), [\alpha, +\infty), (-\infty, \alpha), (-\infty, \alpha], (-\infty, +\infty)</math>)</p>
<p>Av: <math>\left\{ \begin{array}{l} \text{(I) Η } f \text{ παραγωγίσιμη στο διάστημα } \Delta \\ \text{(II) } f'(x) &lt; 0 \text{ για κάθε σημείο εσωτερικό } x \text{ του διαστήματος } \Delta \end{array} \right\}</math></p> <p>Τότε η συνάρτηση <math>f</math> είναι γνησίως φθίνουσα στο <math>\Delta</math> (<math>\Delta</math>=Διάστημα δηλ. ένα σύνολο της μορφής <math>[\alpha, \beta], [\alpha, \beta), (\alpha, \beta), (\alpha, \beta], (\alpha, +\infty), [\alpha, +\infty), (-\infty, \alpha), (-\infty, \alpha], (-\infty, +\infty)</math>)</p>
<p>Η συνάρτηση <math>f</math> είναι γνησίως αύξουσα στο <math>\Delta</math> όταν για κάθε <math>x_1, x_2 \in \Delta</math> με <math>x_1 &lt; x_2</math> θα έχω <math>f(x_1) &lt; f(x_2)</math></p>
<p>Η συνάρτηση <math>f</math> είναι γνησίως φθίνουσα στο <math>\Delta</math> όταν για κάθε <math>x_1, x_2 \in \Delta</math> με <math>x_1 &lt; x_2</math> θα έχω <math>f(x_1) &gt; f(x_2)</math></p>
<p>Μια συνάρτηση είναι γνησίως μονότονη σε ένα διάστημα <math>\Delta</math> όταν είναι γνησίως αύξουσα ή γνησίως φθίνουσα στο διάστημα <math>\Delta</math></p>

### ΠΡΟΣΟΧΗ!!!

Αν  $f'(x) > 0$  για κάθε  $x \in \Delta$  τότε η συνάρτηση  $f$  είναι γνησίως αύξουσα στο  $\Delta$ . Το αντίστροφο δεν ισχύει π.χ. η συνάρτηση  $f(x) = x^3$  είναι γνησίως αύξουσα αλλά ισχύει  $f'(x) \geq 0$  γιατί :

Αν  $x_1 < x_2 \Leftrightarrow x_1^3 < x_2^3 \Leftrightarrow f(x_1) < f(x_2)$ . Άρα η  $f$  είναι γνησίως αύξουσα  
Όμως  $f'(x) = (x^3)' = 3x^2 \geq 0$

Αν  $f'(x) < 0$  για κάθε  $x \in \Delta$  τότε η συνάρτηση  $f$  είναι γνησίως φθίνουσα στο  $\Delta$ . Το αντίστροφο δεν ισχύει π.χ. η συνάρτηση  $f(x) = -x^3$  είναι γνησίως φθίνουσα αλλά ισχύει  $f'(x) \leq 0$  γιατί :

Αν  $x_1 < x_2 \Leftrightarrow x_1^3 < x_2^3 \Leftrightarrow -x_1^3 > -x_2^3 \Leftrightarrow f(x_1) > f(x_2)$ .

Άρα η  $f$  είναι γνησίως φθίνουσα

Όμως  $f'(x) = (-x^3)' = -3x^2 \leq 0$

Αν η συνάρτηση  $f$  είναι γνησίως αύξουσα στο  $\Delta$  και παραγωγίσιμη στο διάστημα  $\Delta$  θα ισχύει  $f'(x) \geq 0$  για κάθε  $x \in \Delta$

Αν η συνάρτηση  $f$  είναι γνησίως φθίνουσα στο  $\Delta$  και παραγωγίσιμη στο διάστημα  $\Delta$  θα ισχύει  $f'(x) \leq 0$  για κάθε  $x \in \Delta$

Αν η συνάρτηση  $f$  είναι παραγωγίσιμη στο διάστημα  $\Delta$  και ισχύει  $f'(x) \geq 0$  για κάθε  $x \in \Delta$  δεν έπεται ότι η  $f$  είναι γνησίως αύξουσα στο  $\Delta$  !!!

Π.χ: Για την συνάρτηση  $f(x) = 1$  ισχύει η  $f$  είναι παραγωγίσιμη στο  $\mathbb{R}$  με  $f'(x) = 0 \geq 0$  χωρίς η  $f$  να είναι γνησίως αύξουσα στο  $\mathbb{R}$

Αν η συνάρτηση  $f$  είναι παραγωγίσιμη στο διάστημα  $\Delta$  και ισχύει  $f'(x) \leq 0$  για κάθε  $x \in \Delta$  δεν έπεται ότι η  $f$  είναι γνησίως φθίνουσα στο  $\Delta$  !!!

Π.χ: Για την συνάρτηση  $f(x)=1$  ισχύει η  $f$  είναι παραγωγίσιμη στο  $\mathbb{R}$  με  $f'(x)=0 \leq 0$  χωρίς η  $f$  να είναι γνησίως φθίνουσα στο  $\mathbb{R}$

### ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Αν:  $\left\{ \begin{array}{l} \text{(I)} f'(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in (a, x_0) \cup (x_0, \beta) \text{ όπου } x_0 \text{ εσωτερικό σημείο του } (a, \beta) \\ \text{(II)} f'(x_0) = 0 \end{array} \right\}$

Τότε η συνάρτηση  $f$  είναι γνησίως αύξουσα στο  $(a, \beta)$

Αν:  $\left\{ \begin{array}{l} \text{(I)} f'(x) < 0 \text{ για κάθε } x \in (a, x_0) \cup (x_0, \beta) \text{ όπου } x_0 \text{ εσωτερικό σημείο του } (a, \beta) \\ \text{(II)} f'(x_0) = 0 \end{array} \right\}$

Τότε η συνάρτηση  $f$  είναι γνησίως φθίνουσα στο  $(a, \beta)$

### ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

1.

Δίνεται η συνάρτηση  $f(x) = x^3 - \frac{15}{2}x^2 + 18x$ . Να μελετηθεί η συνάρτηση  $f$  ως προς την μονοτονία

### ΑΠΟΔΕΙΞΗ

$$f'(x) = \left( x^3 - \frac{15}{2}x^2 + 18x \right)' = (x^3)' - \left( \frac{15}{2}x^2 \right)' + (18x)' =$$

$$3x^2 - \frac{15}{2}(x^2)' + 18(x)' = 3x^2 - \frac{15}{2} \cdot 2x + 18 \cdot 1 = 3x^2 - 15x + 18 =$$

$$= 3(x^2 - 5x + 6)$$

$$[f(x) + g(x)]' = f'(x) + g'(x)$$

$$[f(x) - g(x)]' = f'(x) - g'(x)$$

$$[\lambda f(x)]' = \lambda f'(x) \quad \lambda: \text{ Σταθερά}$$

$$(c)' = 0, \quad c: \text{ Σταθερά}$$

$$(x)' = 1$$

$$(x^\alpha)' = \alpha x^{\alpha-1}$$

Θεωρώ την δευτεροβάθμια εξίσωση :

$$\boxed{1} x^2 \boxed{-5} x \boxed{+6} = 0 \quad (1)$$

$$\alpha = 1 \quad \beta = -5 \quad \gamma = 6$$

$$\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma = (-5)^2 - 4 \cdot 1 \cdot 6 = 25 - 24 = 1 > 0$$




Επειδή  $\Delta > 0$  η δευτεροβάθμια εξίσωση (1) έχει δυο ρίζες πραγματικές και άνισες :

$$x_{1,2} = \frac{-\beta \pm \sqrt{\Delta}}{2\alpha} = \frac{-(-5) \pm \sqrt{1}}{2 \cdot 1} = \frac{5 \pm 1}{2}$$

$$x_1 = \frac{5+1}{2} = \frac{6}{2} = 3$$

$$x_2 = \frac{5-1}{2} = \frac{4}{2} = 2$$

x	$-\infty$	2	3	$+\infty$	
$x^2 - 3x + 2$	+	0	-	0	+

x	$-\infty$	2	3	$+\infty$	
$f'$	+	0	-	0	+
f					

Έπειδη  $f'(x) > 0$  για κάθε  $x \in (-\infty, 2)$  η f είναι γνησίως αύξουσα στο  $(-\infty, 2)$

Έπειδη  $f'(x) < 0$  για κάθε  $x \in (2, 3)$  η f είναι γνησίως φθίνουσα στο  $(2, 3)$

Έπειδη  $f'(x) > 0$  για κάθε  $x \in (3, +\infty)$  η f είναι γνησίως αύξουσα στο  $(3, +\infty)$

2.

Δίνεται η συνάρτηση  $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$  παραγωγίσιμη για κάθε  $x \in \mathbb{R}$  που ικανοποιεί την σχέση :

$$f^3(x) + 3 f(x) = e^x + x^3 + x$$

Να αποδείξετε ότι η f είναι γνησίως αύξουσα

### ΑΠΟΔΕΙΞΗ

$$[f^3(x) + 3 f(x)]' = (e^x + x^3 + x)' \implies$$

$$[f^3(x)]' + [3f(x)]' = (e^x)' + (x^3)' + (x)' \implies$$

$$3f^2(x)f'(x) + 3f'(x) = e^x + (x^3)' + (x)' \implies$$

$$f'(x)3[f^2(x) + 1] = e^x + 3x^2 + 1 \implies$$

$$\frac{3[f^2(x) + 1]f'(x)}{3[f^2(x) + 1]} = \frac{e^x + 3x^2 + 1}{3[f^2(x) + 1]} \implies$$

$$f'(x) = \frac{e^x + 3x^2 + 1}{3[f^2(x) + 1]}$$

$[f(x) + g(x)]' = f'(x) + g'(x)$
$[\lambda f(x)]' = \lambda f'(x) \lambda: \text{Σταθερά}$
$(x)' = 1$
$(x^\alpha)' = \alpha x^{\alpha-1}$
$(e^x)' = e^x$
$(f^\alpha)' = \alpha f^{\alpha-1} f'$

$$3x^2 \geq 0 \implies 3x^2 + 1 \geq 1 > 0 \implies 3x^2 + 1 > 0$$

$$\left. \begin{array}{l} 3x^2 + 1 > 0 \\ e^x > 0 \end{array} \right\} (+)$$

$$\underline{e^x + 3x^2 + 1 > 0}$$

$$f^2(x) \geq 0 \implies f^2(x) + 1 \geq 1 > 0 \implies f^2(x) + 1 > 0 \implies$$

$$3[f^2(x) + 1] > 0$$

Επειδή  $e^x + 3x^2 + 1 > 0$  και  $3[f^2(x) + 1] > 0$  από την σχέση (1) θα έχω  $f'(x) > 0$  για κάθε  $x \in \mathbb{R}$ . Άρα η συνάρτηση  $f$  είναι γνησίως αύξουσα.

3.

Να μελετηθεί η συνάρτηση  $f(x) = (x-1)^2 (x+2)^3$  ως προς την μονοτονία

### ΛΙΟΛΕΙΞΗ

$$\begin{aligned} f'(x) &= [(x-1)^2 (x+2)^3]' = [(x-1)^2]'(x+2)^3 + (x-1)^2 [(x+2)^3]' = \\ &= 2(x-1)(x-1)'(x+2)^3 + (x-1)^2 3(x+2)^2(x+2)' = \\ &= 2(x-1)[(x)' - (1)'](x+2)^3 + (x-1)^2 3(x+2)^2[(x)' + (2)'] = \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
&= 2(x-1)(1-0)(x+2)^3 + (x-1)^2 3(x+2)^2(1+0) = \\
&= 2(x-1)(x+2)^3 + 3(x-1)^2(x+2)^2 = (x-1)(x+2)^2 [2(x+2) + 3(x-1)] = \\
&= (x-1)(x+2)^2 [2x + 2 \cdot 2 + 3x + 3(-1)] = \\
&= (x-1)(x+2)^2 (2x + 4 + 3x - 3) = (x-1)(x+2)^2 (5x + 1) = \\
&= (x-1)(5x + 1)(x+2)^2
\end{aligned}$$

$[f(x)g(x)]' = f'(x)g(x) + f(x)g'(x)$
$(f^\alpha)' = \alpha f^{\alpha-1} f'$
$[f(x) + g(x)]' = f'(x) + g'(x)$
$[f(x) - g(x)]' = f'(x) - g'(x)$
$(c)' = 0, c : \text{Σταθερά}$
$(x)' = 1$

Θεωρώ την δευτεροβάθμια εξίσωση :

$$(x-1)(5x+1) = 0 \iff \left. \begin{array}{l} x-1 = 0 \\ \text{ή} \\ 5x+1 = 0 \end{array} \right\} \iff \left. \begin{array}{l} x = 1 \\ \text{ή} \\ 5x = -1 \end{array} \right\} \iff$$





$$\left. \begin{array}{l} x = 1 \\ \text{ή} \\ \frac{5x}{5} = -\frac{1}{5} \end{array} \right\} \iff \left. \begin{array}{l} x = 1 \\ \text{ή} \\ x = -\frac{1}{5} \end{array} \right\}$$

x	$-\infty$	$-1/5$	1	$+\infty$	
$(x-1)(5x+1)$	+	0	-	0	+

$$(x+2)^2 = 0 \iff x+2 = 0 \iff x = -2$$

x	$-\infty$	$-2$	$+\infty$
$(x+2)^2$	+	0	+

x	$-\infty$	-2	-1/5	1	$+\infty$		
$(x-1)(5x+1)$	+	+	0	-	0	+	
$(x+2)^2$	+	0	+	+	+	+	
$(x-1)(5x+1)(x+2)^2$	+	0	+	0	-	0	+

x	$-\infty$	-2	-1/5	2	$+\infty$		
f'	+	0	+	0	-	0	+
f							

Επειδη  $f'(x) > 0$  για κάθε  $x \in (-\infty, -2)$  η συνάρτηση f είναι γνησίως αύξουσα στο  $(-\infty, -2)$

Επειδη  $f'(x) > 0$  για κάθε  $x \in (-2, -1/5)$  η συνάρτηση f είναι γνησίως αύξουσα στο  $(-2, -1/5)$

Επειδη  $f'(x) < 0$  για κάθε  $x \in (-1/5, 2)$  η συνάρτηση f είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα  $(-1/5, 2)$

Επειδη  $f'(x) > 0$  για κάθε  $x \in (2, +\infty)$  η συνάρτηση f είναι γνησίως αύξουσα στο διάστημα  $(2, +\infty)$

4.

Δίνεται η συνάρτηση f με τύπο :

$$f(x) = \sqrt{x} + \sqrt{8-x}, x \in (0, 8)$$

I) Να μελετηθεί η συνάρτηση f ως προς την μονοτονία

II) Να συγκρίνεται τους αριθμούς :

$$a = \sqrt{2} + \sqrt{6}, \beta = \sqrt{3} + \sqrt{5}$$

### ΑΠΟΔΕΙΞΗ

I)

$$f(x) = \sqrt{x} + \sqrt{8-x} = x^{1/2} + (8-x)^{1/2} \text{ με } x \in (0, 8)$$

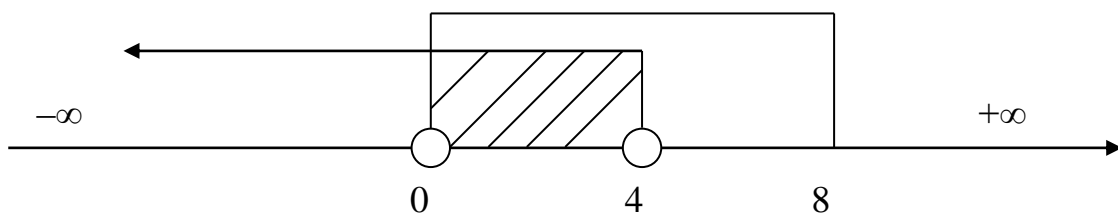
$$f'(x) = [x^{1/2} + (8-x)^{1/2}]' = (x^{1/2})' + [(8-x)^{1/2}]' =$$

$$\begin{aligned}
&= \frac{1}{2} x^{1/2-1} + \frac{1}{2} (8-x)^{1/2-1} (8-x)' = \\
&= \frac{1}{2} x^{1/2-2/2} + \frac{1}{2} (8-x)^{1/2-2/2} [(8)-(x)'] = \\
&= \frac{1}{2} x^{-1/2} - \frac{1}{2} (8-x)^{-1/2} = \\
&= \frac{1}{2x^{1/2}} - \frac{1}{2(8-x)^{1/2}} = \frac{1}{2\sqrt{x}} - \frac{1}{2\sqrt{8-x}} \\
&= \frac{\sqrt{8-x}}{2\sqrt{x}\sqrt{8-x}} - \frac{\sqrt{x}}{2\sqrt{x}\sqrt{8-x}} = \frac{\sqrt{8-x} - \sqrt{x}}{2\sqrt{x}\sqrt{8-x}}
\end{aligned}$$

$$f'(x) > 0 \iff \left. \begin{array}{l} \sqrt{8-x} - \sqrt{x} > 0 \\ 0 < x < 8 \end{array} \right\} \iff \left. \begin{array}{l} \sqrt{8-x} > \sqrt{x} \\ 0 < x < 8 \end{array} \right\}$$

$$\left. \begin{array}{l} 8-x > x \\ 0 < x < 8 \end{array} \right\} \iff \left. \begin{array}{l} -x-x > -8 \\ 0 < x < 8 \end{array} \right\} \iff \left. \begin{array}{l} -2x > -8 \\ 0 < x < 8 \end{array} \right\} \iff$$

$$\left. \begin{array}{l} \frac{-2x}{-2} < \frac{-8}{-2} \\ 0 < x < 8 \end{array} \right\} \iff \left. \begin{array}{l} x < 4 \\ 0 < x < 8 \end{array} \right\} \iff 0 < x < 4$$





$$f'(x) = 0 \iff \left. \begin{array}{l} \sqrt{8-x} - \sqrt{x} = 0 \\ 0 < x < 8 \end{array} \right\} \iff \left. \begin{array}{l} \sqrt{8-x} = \sqrt{x} \\ 0 < x < 8 \end{array} \right\}$$

$$\left. \begin{array}{l} 8-x = x \\ 0 < x < 8 \end{array} \right\} \iff \left. \begin{array}{l} -x-x = -8 \\ 0 < x < 8 \end{array} \right\} \iff \left. \begin{array}{l} -2x = -8 \\ 0 < x < 8 \end{array} \right\} \iff$$

$$\left. \begin{array}{l} \frac{-2x}{-2} = \frac{-8}{-2} \\ 0 < x < 8 \end{array} \right\} \iff \left. \begin{array}{l} x = 4 \\ 0 < x < 8 \end{array} \right\} \iff x = 4$$

$$f'(x) < 0 \iff 4 < x < 8$$

x	0	4	8	
f'		+	0	-
f				

Επειδή  $f'(x) > 0$  για κάθε  $x \in (0,4)$  η συνάρτηση  $f$  είναι γνησίως αύξουσα στο διάστημα  $(0,4)$

Επειδή  $f'(x) < 0$  για κάθε  $x \in (4,8)$  η συνάρτηση  $f$  είναι γνησίως φθίνουσα στο διάστημα  $(4,8)$

II) Επειδή  $2,3 \in (0,4)$  με  $2 < 3$  και η συνάρτηση  $f$  είναι γνησίως αύξουσα στο διάστημα  $(0,4)$  θα έχω :

$$f(2) < f(3) \implies \sqrt{2} + \sqrt{8-2} < \sqrt{3} + \sqrt{8-3} \implies$$

$$\sqrt{2} + \sqrt{6} < \sqrt{3} + \sqrt{5} \implies \alpha < \beta$$

5.

Να βρείτε τις τιμές του  $a \in \mathbb{R}$  για τις οποίες η συνάρτηση  $f(x) = a x^3 + 3 x^2 + x + 1$  είναι γνησίως αύξουσα στο  $\mathbb{R}$

### ΑΠΟΔΕΙΞΗ

$$f'(x) = (a x^3 + 3 x^2 + x + 1)' = (a x^3)' + (3 x^2)' + (x)' + (1)' = \\ = a (x^3)' + 3 (x^2)' + 1 + 0 = 3a x^2 + 3 \cdot 2x + 1 = 3a x^2 + 6x + 1$$

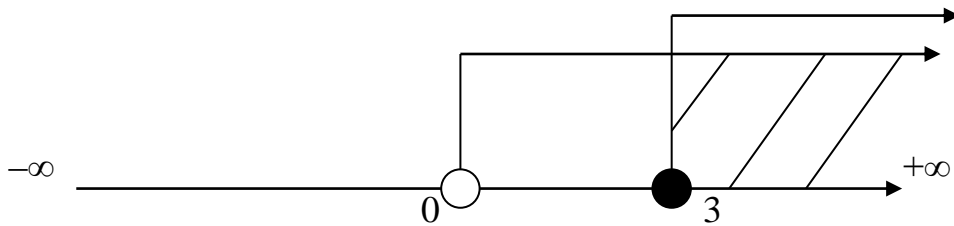


Επειδή η συνάρτηση  $f$  είναι γνησίως αύξουσα στο  $\mathbb{R}$  θα πρέπει για κάθε  $x \in \mathbb{R}$  να ισχύει  $f'(x) \geq 0$ . Οπότε για κάθε  $x \in \mathbb{R}$  θα πρέπει να ισχύει  $3\alpha x^2 + 6x + 1 \geq 0$ . Άρα θα έχω :

$$\left. \begin{array}{l} 3\alpha > 0 \\ \Delta \leq 0 \end{array} \right\} \iff \left. \begin{array}{l} \alpha > 0 \\ \beta^2 - 4\alpha\gamma \leq 0 \end{array} \right\} \iff \left. \begin{array}{l} \alpha > 0 \\ 6^2 - 4 \cdot 3\alpha \cdot 1 \leq 0 \end{array} \right\} \iff$$

$$\left. \begin{array}{l} \alpha > 0 \\ 36 - 12\alpha \leq 0 \end{array} \right\} \iff \left. \begin{array}{l} \alpha > 0 \\ -12\alpha \leq -36 \end{array} \right\} \iff \left. \begin{array}{l} \alpha > 0 \\ \frac{-12\alpha}{-12} \geq \frac{-36}{-12} \end{array} \right\} \iff$$

$$\left. \begin{array}{l} \alpha > 0 \\ \alpha \geq 3 \end{array} \right\} \iff \alpha \geq 3 \iff \alpha \in [3, +\infty)$$



Αν  $\alpha \in (3, +\infty)$  θα έχω  $f'(x) > 0$  για κάθε  $x \in \mathbb{R}$ . Οπότε η  $f$  είναι γνησίως αύξουσα

Αν  $\alpha = 3$  θα έχω:

$$f'(x) = 0 \iff 9x^2 + 6x + 1 = 0 \iff (3x)^2 + 2 \cdot 3x \cdot 1 + 1^2 = 0 \iff$$

$$(3x+1)^2 = 0 \iff 3x+1 = 0 \iff x = -\frac{1}{3}$$

$$\left\{ \begin{array}{l} \text{(I) } f'(x) > 0 \text{ για κάθε } x \in (-\infty, -\frac{1}{3}) \cup (-\frac{1}{3}, +\infty) \\ \text{(II) } f'(-\frac{1}{3}) = 0 \end{array} \right\}$$

Οπότε η  $f$  είναι γνησίως αύξουσα

#### ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Για να ισχύει  $ax^2 + \beta x + \gamma \leq 0$  για κάθε  $x \in \mathbb{R}$  θα πρέπει να έχω  $a < 0$  και  $\Delta \leq 0$  ( $\Delta$ : Διακρίνουσα,  $\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma$ )

Για να ισχύει  $ax^2 + \beta x + \gamma \geq 0$  για κάθε  $x \in \mathbb{R}$  θα πρέπει να έχω  $a > 0$  και  $\Delta \leq 0$  ( $\Delta$ : Διακρίνουσα,  $\Delta = \beta^2 - 4\alpha\gamma$ )

## ΑΣΚΗΣΕΙΣ

1.

Δίνεται η συνάρτηση  $f(x) = x^3 - \frac{21}{2}x^2 + 30x$ . Να μελετηθεί η συνάρτηση  $f$  ως προς την μονοτονία

2.

Δίνεται η συνάρτηση  $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$  παραγωγίσιμη για κάθε  $x \in \mathbb{R}$  που ικανοποιεί την σχέση :

$$f^3(x) + 4f(x) = 4e^x + x^7 + x$$

Να αποδείξετε ότι η  $f$  είναι γνησίως αύξουσα

3.

Να μελετηθεί η συνάρτηση  $f(x) = (x-2)^2(x+3)^3$  ως προς την μονοτονία

4.

Δίνεται η συνάρτηση  $f$  με τύπο :

$$f(x) = \sqrt{x} + \sqrt{10-x}, x \in (0,10)$$

I) Να μελετηθεί η συνάρτηση  $f$  ως προς την μονοτονία  
 II) Να συγκρίνεται τους αριθμούς :

$$a = \sqrt{2} + \sqrt{8}, \beta = \sqrt{3} + \sqrt{7}$$

5.

Να βρείτε τις τιμές του  $a \in \mathbb{R}$  για τις οποίες η συνάρτηση  $f(x) = -ax^3 + 3x^2 + x + 1$  είναι γνησίως αύξουσα στο  $\mathbb{R}$

6.

Δίνεται η συνάρτηση  $f : (0, +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$  παραγωγίσιμη για κάθε  $x \in (0, +\infty)$  που ικανοποιεί την σχέση :

$$f^3(\ln x) + 5f(\ln x) = \ln x + x^{19} + x, x \in (0, +\infty)$$

Να αποδείξετε

(I)  $f^3(x) + 5f(x) = x + e^{19x} + e^x, x \in (0, +\infty)$   
 (II) Η  $f$  είναι γνησίως αύξουσα

7.

Να μελετηθεί η συνάρτηση  $f(x) = (x-\lambda)^2(x+2\lambda)^3$  ως προς την μονοτονία

Υπόδειξη:

$$f'(x) = (x-\lambda)(x+2\lambda)^2(5x+\lambda)$$

Διακρίνω τις περιπτώσεις:

(I)  $\lambda=0$   
 (II)  $\lambda>0 (\lambda>0 \Rightarrow -2\lambda < \frac{-\lambda}{5} < \lambda)$ , (II)  $\lambda<0 (\lambda<0 \Rightarrow \lambda < -\frac{\lambda}{5} < -2\lambda)$

Πως θα μελετήσω τη συνάρτησης  $f$  ως προς την μονοτονία



Θα βρώ το πεδίο ορισμού της  $f$  (Συνήθως δίνεται το πεδίο ορισμού)



Θα βρω την παράγωγο της συνάρτησης



Λύνω την ανίσωση  $f'(x) > 0$  (1)

Λύνω την εξίσωση  $f'(x) = 0$  (2)

Λύση της ανίσωσης  $f'(x) < 0$  είναι όλα τα υπόλοιπα  $x$  που η  $f$  είναι παραγωγίσιμη και δεν ικανοποιούν τις σχέσεις (1) και (2)

Δημιουργώ τον πίνακα μεταβολής της συνάρτησης

$x$	$-\infty$	$x_1$	$x_2$	$\dots$	$x_{k-1}$	$x_k$	$+\infty$
$f'$	$- \acute{\eta} +$	$- \acute{\eta} +$	$\dots$		$- \acute{\eta} +$	$- \acute{\eta} +$	
$f$			$\dots$				

Όπου  $x_1, \dots, x_k$  είναι σημεία στα οποία :

- I) Είναι άκρα διαστήματος του πεδίου ορισμού της  $f$
- II) Δεν ορίζεται η  $f'$
- III) Μηδενίζεται η  $f'$

Όταν στο  $x_v$  δεν ορίζεται η  $f$  φέρνω διπλή γραμμή στο  $x_v$  :

$x$	$-\infty \dots$	$x_v$	$x_{v+1} \dots$	$+\infty$
$f'$	$\dots$		$- \acute{\eta} +$	$\dots$
$f$	$\dots$		$\dots$	

Όταν στο  $x_v$  ορίζεται η  $f$  αλλά δεν ορίζεται η  $f'$  φέρνω «διπλή γραμμή» στο  $x_v$  μέχρι το υψος της πρώτης γραμμής . Η «διπλή γραμμή» δεν προεκτείνεται στην δεύτερη γραμμή :

$x$	$-\infty \dots$	$x_v$	$x_{v+1} \dots$	$+\infty$
$f'$	$\dots$		$- \acute{\eta} +$	$\dots$
$f$	$\dots$		$\dots$	

1<sup>η</sup> γραμμή»

2<sup>η</sup> γραμμή»

Όταν στο  $x_v$  μηδενίζει την  $f'$  φέρνω ένα «μηδέν» στο  $x_v$ . Το «μηδέν» υπάρχει μόνο στην πρώτη γραμμή.

:

x	$-\infty \dots x_v$	$x_{v+1} \dots +\infty$
$f'$	...	0
$f$	...	- ή +

1<sup>η</sup> γραμμή

Όταν για κάθε  $x \in (x_v, x_{v+1})$  ισχύει  $f'(x) > 0$  αυτό σημαίνει ότι το τετραγώνάκι  $(x_v, x_{v+1})$  είναι «θετικό». Κάτω από το τετραγώνάκι  $(x_v, x_{v+1})$  γραφω

:

x	$-\infty \dots x_v$	$x_{v+1} \dots +\infty$
$f'$	...	+
$f$	...	↗

Όταν για κάθε  $x \in (x_v, x_{v+1})$  ισχύει  $f'(x) < 0$  αυτό σημαίνει ότι το τετραγώνάκι  $(x_v, x_{v+1})$  είναι «αρνητικό». Κάτω από το τετραγώνάκι  $(x_v, x_{v+1})$  γραφω

:

x	$-\infty \dots x_v$	$x_{v+1} \dots +\infty$
$f'$	...	-
$f$	...	↘